

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/711/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114207189
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114207189.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudkýň JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Q. č. XXX, o zaplatenie 2.005,18 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 14. mája 2015, č.k. 10C/174/2014-57, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania potvrdzuje.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.005,81 eur od 08.02.2011 do 31.01.2014, úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 239,99 eur od 01.02.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 0,75 % ročne zo sumy 1.765,82 eur od 01.02.2014 do zaplatenia zastavil. Určil, že zmluvná podmienka dojednaná v čl. 11, v bode 11.2 všeobecných obchodných podmienok platných od 11.06.2010 tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5006078 zo dňa 20.08.2010 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivé splátky. V tridsiaty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“, je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky. Vo zvyšku súd návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že pôvodný navrhovateľ spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok, sa návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 14.03.2014 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 2.005,81 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 08.02.2011 do zaplatenia. Uznesením č.k. 10C/174/2014-24 zo dňa 20.08.2014 súd prvého stupňa pripustil, aby z konania vystúpil pôvodný navrhovateľ a na jeho miesto vstúpila obchodná spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava. Podaním zo dňa 25.11.2014 navrhovateľ vzal návrh v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.005,81 eur od 08.02.2011 do 31.01.2014, o zaplatenie úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 239,99 eur od 01.02.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 0,75 % ročne zo sumy 1.765,82 eur od 01.02.2014 do zaplatenia späť bez uvedenia dôvodu. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 20.08.2010 uzatvorili spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok a odporca zmluvu o pôžičke č. 5006078, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 1.582,16 eur, ktorý mal odporca zaplatiť v pravidelných 31 mesačných splátkach v sume 67,11 eur, teda celkovo mal zaplatiť 2.080,41 eur. Splatnosť prvej splátky nastala dňa 20.09.2010 a každú ďalšiu splátku mal odporca uhradiť k 20. dňu v mesiaci. Odporca nezaplatil z pôžičky žiadnu sumu. Keďže porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, bol vyzvaný dňa 29.01.2011 k okamžitej úhrade všetkých splátok

jednorazovo. Jeho celkový dlh predstavuje sumu 2.008,81eur, z toho 1.765,82 eur je istina, 40,26eur je zmluvná pokuta a 199,10 eur sú sankčné úroky. V časti, v ktorej zoberal navrhovateľ návrh späť, súd konanie v súlade s ust. § 96 ods. 1 O.s.p. čiastočne zastavil. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa ustanovenia § 497, § 499 Obchodného zákonníka, podľa § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2 a 5, § 544 ods. 1, 2, Občianskeho zákonníka, podľa ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa § 101, § 103, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V rámci skutkového stavu súd zistil, že Consumer Finance Holding, a. s. a odporca uzavreli dňa 20.08.2010 zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky v sume 1.582,16 eur s dohodnutou ročnou úrokovou sadzbou 23,98 %, ročnou percentuálnou mierou nákladov 26,26 %, priemernou hodnotou RPMN 20,72 %. Odporca sa zaviazal zaplatiť pôžičku s príslušenstvom v 31 mesačných splátkach vo výške 67,11 eur splatných vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po uzavretí zmluvy. Odporca nezaplatil žiadnu splátku, preto bol vyzvaný k úhrade celého dlhu jednorazovo, a to vo výške 2.107,25 eur do troch dní od doručenia upomienky. Obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. uzatvorila dňa 10.06.2014 s navrhovateľom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou pohľadávka odporcu prešla na navrhovateľa. Posudzovaný právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o poskytnutí účelovej pôžičky je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Navrhovateľ si v konaní uplatnil nárok vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v sume 2.005,81 eur. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa je povinnosťou súdu z úradnej povinnosti prihliadať k premlčaniu. K tomuto zákonnému ustanoveniu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia, tak je možné použiť ust. § 5b, ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014 aj na doterajšie právne vzťahy vzniknuté pred jeho prijatím, preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním, pričom aplikoval ust. § 101 Občianskeho zákonníka. V danom prípade splatnosť spotrebiteľského úveru nastala dňa 29.01.2011, všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť v deň zročnosti dlhu 29.01.2011 a uplynula dňa 29.01.2014. Navrhovateľ si právo na zaplatenie sumy 2.005,81 eur s príslušenstvom uplatnil na súde dňa 14.03.2014, teda zjavne po uplynutí premlčacej doby. Za premlčané považoval súd aj uplatnené sankčné úroky a úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud. Ďalej predmetom sporu zostala požiadavka navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty 40,26 eur, čo predstavuje 10 % zo šesť dlžných splátok, a to podľa čl. 11, bodu 11.2 všeobecných obchodných podmienok platných od 11.06.2010 tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy o účelovej pôžičke zo dňa 20.08.2010. V súdenom prípade je nepochybné, že predmetom konania je plnenie si záväzkov odporcu vyplývajúcich zo zmluvy, ktorá je z pohľadu právnej kvalifikácie zmluvou uzavretou v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, v zmysle § 2b zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty považoval súd za neopodstatnený. V konaní bolo zistené, že formulár všeobecné obchodné podmienky bol právnym predchodcom navrhovateľa vyhotovený vopred, odporca zmluvu o účelovej pôžičke podpísal dňa 20.08.2010 bez možnosti ovplyvniť text formuláru všeobecných obchodných podmienok platných od 11.06.2010, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok odporcu ako spotrebiteľa, ktorý nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah VOP vrátane dojednania o zmluvnej pokute, mohol iba uvedenú zmluvu s podmienkami odmietnuť ako celok alebo ju ako celok prijať vrátane dojednania o zmluvnej pokute obsiahnutého vo VOP platných od 11.06.2010, preto predmetné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Navyše pre prípad porušenia povinnosti právneho predchodcu navrhovateľa ako veriteľa nie je vo VOP tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy vôbec dojednaný prípadný nárok odporcu ako spotrebiteľa na zaplatenie zmluvnej pokuty právnym predchodcom navrhovateľa ako veriteľom, takže zmluvná pokuta len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinnosti a tak spôsobuje značne nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takto dohodnutá zmluvná pokuta neobstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky okolnosti právneho úkonu. Problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Dojednaná zmluvná pokuta vo VOP platných od 11.06.2010 tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy o účelovej pôžičke zo dňa 20.08.2010 predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Vychádzajúc z uvedených skutočností rozhodol súd ex offa v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. o neprijateľnosti dojednania zmluvnej pokuty. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, a preto súd v časti o zaplatenie sumy 40,26 eur s príslušenstvom považoval návrh za nedôvodný. Vo vzťahu k uplatnenej zmluvnej pokute súd prvého

stupňa uviedol ďalej, že premlčaním práva na splnenie hlavného peňažného záväzku dochádza zároveň k premlčaniu práva na zmluvnú pokutu dohodnutú za omeškanie so splnením hlavného záväzku. V preskúmvanej veci si navrhovateľ neuplatnil nárok na splnenie hlavného peňažného záväzku, ktorý však je premlčaný. Právo na zmluvnú pokutu vzniká už odo dňa porušenia zmluvnej povinnosti, od ktorého okamihu sa počíta aj premlčanie tohto nároku. Vzhľadom k dobe začatia súdneho konania je aj uplatňované právo na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom premlčané. Súd tak považoval nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 2.005,81 eur s príslušenstvom za premlčaný. Navyše požiadavku na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval z neplatnej zmluvnej podmienky z dôvodu neprijateľnosti. Keďže dospel súd k záveru, že uplatnený nárok je premlčaný, uprednostnil hľadisko procesnej ekonomie, bližšie neskúmal existenciu subjektívneho práva navrhovateľa, keďže premlčané právo nemožno oprávnenému priznať, preto súd nárok navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O práve na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., keď v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko túto si neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že záver súdu prvého stupňa o premlčaní nároku navrhovateľa je nesprávny, keď namietal aplikáciu ust. § 5b ZoOS, poukázal na čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, nález ÚS SR z 24.05.1995, TL.ÚS 16/95, na nález ÚS SR z 03.03.1996, PL.ÚS 36/95, na čl. 125 ods. 1 písm. a), čl. 152 ods. 4 Ústavy SR s tým, že zastáva názor, že aplikáciou ust. § 5b ZoOS dochádza k značnému narušeniu princípu právneho štátu, k porušeniu zákazu diskriminácie, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu, a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania. Právna úprava platná v SR do 30.04.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada SR § 5b ZoOS. Aplikácia tohto ustanovenia na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu. Ďalej poukázal na to, že súd nesprávne aplikoval aj ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7 MCdo 9/2014 zo dňa 24.03.2015, rozhodnutie NS SR sp. zn.2 MCdo 3/2011, sp. zn. 6 MCdo 4/2012, na rozhodnutia Krajských súdov v Banskej Bystrici, v Trnave, v Žiline s tým, že vzhľadom na ním uvedené skutočnosti nárok navrhovateľa nemožno považovať za premlčaný, keďže k začiatku plynutia premlčacej doby došlo dňa 08.02.2011, ktorá ku dňu 12.03.2014 v trvaní štyri roky neuplynula. Vzhľadom k uvedenému navrhol podľa § 220 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť, respektíve rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, že si uplatňuje náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, nakoľko rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 10C/174/2014 je určenie odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.005,18 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 08.02.2011 do zaplatenia, a to titulom nedoplatku zo Zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5006078 zo dňa 20.08.2010.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým po čiastočnom zastavení konania určil, že zmluvná podmienka dojednaná v čl. 11, v bode 11.2 VOP platných od 11.06.2010 tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky zo dňa 20.08.2010 ohľadne zmluvnej pokuty, je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti, vo zvyšku návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pričom k zamietnutiu návrhu došlo z dôvodu jeho premlčania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní potrebnom na vyhlásenie rozsudku dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým zisteniam, a pretože zdieľa jeho právny záver, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní navyše neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvého stupňa nebol vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa správne ex offio skúmal premlčanie v súlade s ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorú aplikáciu ustanovenia aj odôvodnil a správne pri premlčaní aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a správne premlčaciu dobu posudzoval v trvaní troch rokov a v dôsledku toho správne skonštatoval, že nárok navrhovateľa bol premlčaný.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko si túto neuplatnil.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.